

İSLAM, KİTABÎ DİN MABEDLERİNE SAYGIYI EMREDER

Kilise ve camiler

Değerli bilgilerini sürekli takip ettiğim sayın hocam, ben bir tarih öğretmeniym ve şu sıralar gündemde olan Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesi hususundaki fikirlerinizi merak ediyorum. Sadece Ayasofya değil müslümanların fethettikleri yerlerdeki kiliseleri camiye çevirmeleri gerekli midir ya da İslami açıdan doğru mudur? Öğrencilerimiz bu konuda sorular soruyor ve yanlış bir bilgi vermek istemiyorum hiç kimseye... Cevabınızın birçok kişiye ışık tutacağını belirterek şimdiden teşekkür ederim..

Cevap: Değerli kardeşim, İslâm inanca saygıyı emreder. Dinde zorlama olmadığını vurgular. Ve Kitap ehlini (Tanrısal Kitap dinlerini ve mensuplarını) över ve hatta bunların tevhid çizgisinde olan iyi, salih kişileri cennetle müjdeler. Hz. Peygamber, Necran'dan gelen Hristiyanları kendi mescidinde misafir ettiği gibi onların, kendi dinlerine göre ibadet etmelerine de müsaade buyurmuştur. Hz. Ömer, kendi zamanında fethedilen Kudüs'e gelmiş, Hristiyanlar, kiliselerine gelip namaz kılmasını önermişler, Halife önce bu öneriyi kabul eder olmuş ama sonra şu gerekçe ile bundan vazgeçmiştir: "Ben gelip orada namaz kılsam, Halife burada namaz kıldı diye burayı kutsallaştırıp sizin elinizden alırlar" demiş ve o ma'bedin yanındaki bir alanda namaz kılmıştır. İşte oraya yapılan camiye Ömer Camii denmiştir.

Hz. Peygamber'den sonra gelen halifeler, fethedilen Kitap ehli ülkelerindeki mabedlere dokunulmamasını, buraların kamulaştırılmamasını vurgulayan talimatlar yazmışlardır.

Ayasofya'nın camiye çevrilmesi sadece fethin bir simgesi olmak düşüncesiyle yapılmış ama diğer mabedlere dokunulmamıştır. Şayet dokunulsaydı, ta İtalya'ya dayanan Balkanlarda Hristiyan mabedlerinden eser kalmazdı. Anadolu'da her şehirde ve köyde kilise ve camii yan yana idi. Herkes kendi mabedinde ibadet eder, ama halk kardeş kardeş geçinirlerdi. Bağnazlık 19. yyıl sonları ile 20. yyıl başlarında hortlamış, düşmanlık tohumları bu zamanlarda ekilmiştir. Siz tarihçi olarak bu konuları daha iyi bilirsiniz. Selâm ve sevgilerimle.